

Rasinės diskriminacijos panaikinimo komitetas

Baigiamosios pastabos dėl Lietuvos devintojo ir dešimtojo periodinių pranešimų*

1. Komitetas 2019 m. balandžio 30 ir gegužės 1 d. vykusiuose 2721-ajame ir 2722-ajame posėdžiuose (CERD/C/SR.2721 ir 2722) apsvarstė devintąjį ir dešimtąjį periodinius pranešimus (CERD/C/LTU/9-10), kurie buvo pateikti kaip vienas dokumentas. 2019 m. gegužės 9 d. vykusiame 2735-ajame posėdyje buvo priimtos baigiamosios išvados.

A. Įvadas

2. Komitetas džiaugiasi, kad valstybė dalyvė laiku pateikė devintąjį ir dešimtąjį periodinius pranešimus. Komitetas palankiai vertina atvirą ir konstruktyvų dialogą su valstybės dalyvės aukščiausiojo lygio delegacija. Komitetas reiškia padėką delegacijai už informaciją, pateiktą svarstant pranešimą, ir papildomą rašytinę informaciją, pateiktą pasibaigus dialogui.

B. Teigiami aspektai

3. Komitetas palankiai vertina šias teisėkūros ir politines priemones, kurių ėmėsi valstybė dalyvė:
 - a) Seimo kontrolierių įstaigos akreditavimą nacionaline žmogaus teisių institucija, suteikiant jai A statusą, ir Seimo kontrolierių įstatymo priėmimą 2017 m. gegužės 7 d.;
 - b) Užsieniečių integracijos į visuomenę 2018–2020 metų veiksmų plano patvirtinimą 2018 m. gruodžio 21 d.;
 - c) Nediskriminavimo skatinimo 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimą 2017 m. gegužės 15 d. ;
 - d) tarpinstitucinio Kovos su prekyba žmonėmis 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimą 2016 m. rugpjūčio 29 d.;
 - e) Vilniaus (Kirtimų) romų taboro bendruomenės integracijos į visuomenę 2016–2019 metų programos patvirtinimą 2016 m. balandžio 19 d.
4. Komitetas džiaugiasi, kad valstybė dalyvė 2017 m. sausio 12 d. ratifikavo Konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimą.

C. Susirūpinimą keliantys klausimai ir rekomendacijos

Statistika

5. Komitetas susirūpinęs dėl trūkstamos statistinės informacijos apie įvairioms etninėms grupėms priklausančių ir įvairios tautinės kilmės asmenų naudojimąsi ekonominėmis ir socialinėmis teisėmis (2 straipsnis).
6. **Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei rinkti statistinę informaciją apie įvairioms etninėms ir tautinėms mažumoms priklausančių asmenų socialinę ir ekonominę**

* Priimtos Komiteto 98-ojoje sesijoje (2019 m. balandžio 23 – gegužės 10 d.).

padėti pagal jų lytį, amžių ir kitus svarbius kriterijus, siekiant gauti empirinių duomenų, būtinų formuojant politiką ir priimant priemones, užtikrinančias lygias galimybes naudotis savo teisėmis pagal Konvenciją.

Nacionalinė žmogaus teisių institucija

7. Komitetas pažymi, kad 2017 m. pakeitus Seimo kontrolierių įstatymą, Seimo kontrolierių įstaiga įgijo naujų kompetencijų, o Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos įgaliojimai buvo išplėsti, priskiriant jai prevencijos ir švietimo funkcijas. Tačiau komitetui kelia susirūpinimą tai, kad šioms dviem institucijoms skiriami riboti ištekliai, o tai gali kliudyti jų gebėjimui tinkamai ir nešališkai įgyvendinti priskirtus įgaliojimus ir papildomas kompetencijas (2 straipsnis).
8. **Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei užtikrinti pakankamą finansavimą:**
 - a) **Seimo kontrolierių įstaigai, kad ji galėtų efektyviai ir nepriklausomai įgyvendinti savo įgaliojimus, įskaitant naujas kompetencijų sritis, kurios nustatytos pakeistame Seimo kontrolierių įstatyme, vadovaujantis Paryžiaus principais;**
 - b) **Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai, kad ji galėtų atlikti prevencijos ir švietimo funkcijas.**

Rasinės diskriminacijos apibrėžtis

9. Komitetui kelia susirūpinimą tai, kad valstybė dalyvė į Lygių galimybių įstatymą ir Baudžiamąjį kodeksą dar neįtraukė „odos spalvos“ ir „kilmės“ kaip draudžiamo diskriminacijos pagrindo (1 straipsnis).
10. **Komitetas rekomenduoja pakeisti Lygių galimybių įstatymą ir Baudžiamąjį kodeksą – įtraukti į juos „odos spalvą“ ir „kilmę“ kaip draudžiamą diskriminacijos pagrindą, kad jie atitiktų Konvencijos 1 straipsnio nuostatas.**

Neapykantos kalba ir neapykantos kurstymas

11. Komitetas susirūpinęs dėl valstybėje dalyvėje vyraujančių stiprių išankstinių nuostatų ir neigiamo požiūrio į pažeidžiamų asmenų ir mažumų grupes, ypač migrantus, musulmonus ir romus. Susirūpinimą kelia ir tai, kad neapykantos kalba ir neapykantos šioms grupėms kurstymas, taip pat antisemitiniai pareiškimai, sutinkami žiniasklaidoje, įskaitant internetinę žiniasklaidą, ir politikoje (2, 4 ir 7 straipsniai).
12. **Atsižvelgdamas į bendrąją rekomendaciją Nr. 35 (2015) dėl kovos su rasine neapykanta kalba, Komitetas valstybei dalyvei rekomenduoja stiprinti viešąsias kampanijas, kuriomis siekiama kovoti su neapykanta kalba, neapykantos kurstymu ir neapykantos nusikaltimais, su išankstinėmis nuostatomis ir neigiamu požiūriu į tautines mažumas ir migrantus, skatinti toleranciją šioms grupėms ir supratingumą jų atžvilgiu, bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir pažeidžiamiausių grupių atstovais. Be to, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei kartu su Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba stiprinti žurnalistų mokymus, kaip išvengti neapykantos kalbos ir susidariusių stereotipų apie bendruomenes.**

Baudžiamasis persekiojimas už rasinius nusikaltimus

13. Komitetas susirūpinęs dėl to, kad retai pranešama apie neapykantos kalbos atvejus ir neapykantos nusikaltimus, ir dėl to, kad šie nusikaltimai ne visada registruojami ir tiriami. Susirūpinimą Komitetui kelia ir informacijos apie ikiteisminius neapykantos kalbos ir

neapykantos kurstymo dalyvaujant politikams ir žiniasklaidai, tyrimus stoka. Be to, Komitetas susirūpinęs dėl to, kad duomenys apie bylas, susijusias su diskriminavimu, neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimais (ypač bylas pagal Baudžiamojo kodekso 169, 170, 171, 312, 129, 135 ir 138 straipsnius), neišskaidyti pagal draudžiamus pagrindus, todėl informacija apie tokių nusikaltimų paplitimą įvairiose srityse yra ribota. Be to, Komitetas apgailestaudamas pastebi, kad nepaisant pastangų apmokyti teisėsaugos pareigūnus ir teismų atstovus per pastaruosius keletą metų apmokytų specialistų skaičius ir toliau išlieka mažas (4 ir 6 straipsniai).

14. Atsižvelgdamas į bendrąją rekomendaciją Nr. 35 (2013) dėl kovos su rasinės neapykantos kalba, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei:

- a) imtis priemonių, kuriomis skatinama ir sudaromos palankios sąlygos pranešti apie neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus, įskaitant visuomenės informuotumo apie galimybę gauti teisinę pagalbą ir pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis didinimą ir užtikrinti, kad kaltininkai būtų tinkamai patraukti atsakomybėn ir nubausti;
- b) stiprinti teisėsaugos pareigūnų, prokurorų ir teisėjų gebėjimus tirti neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbos atvejus, vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir kaupti išskaidytus duomenis apie šiuos nusikaltimus, taip pat didinti mokymų teisėsaugos pareigūnams ir juose dalyvaujančių pareigūnų skaičių;
- c) rinkti statistinę informaciją apie tiriamus politikų ir žiniasklaidos (įskaitant ir internetą) įvykdytus neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kurstymo atvejus;
- d) tobulinti duomenų rinkimo sistemą, kad renkami duomenys diskriminacijos, neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimų atvejais būtų išskaidyti pagal draudžiamus pagrindus.

Žalos atlyginimas rasinių nusikaltimų aukoms

15. Komitetas reiškia susirūpinimą dėl to, kad galiojantis Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymas neapima nusikaltimų, apibrėžtų Baudžiamojo kodekso 169, 170, 171 straipsniuose, todėl šių nusikaltimų aukos negali gauti kompensacijas iš Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondo (6 straipsnis).
16. Atsižvelgdamas į tai, kad valstybė dalyvė šiuo metu rengia teisės aktų, reglamentuojančių žalos atlyginimą smurtinių nusikaltimų aukoms, pakeitimus pagal Europos Sąjungos reikalavimus, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei įtraukti į Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo projektą kompensaciją diskriminavimo ir neapykantos kurstymo aukoms pagal Baudžiamojo kodekso 169, 170 ir 171 straipsnius.

Romų situacija

17. Palankiai vertindamas Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2015–2020 metų veiksmų plano patvirtinimą ir pažymėdamas kai kuriuos teigiamus socialinės ir ekonominės romų padėties pokyčius, ypač susijusius su mokymo įstaigų lankymu ir būsto klausimais, Komitetas reiškia susirūpinimą dėl romų patiriamos socialinės atskirties ir neproporcingai didelio skurdo poveikio. Be to, jis susirūpinęs dėl: a) išliekančio mažo skaičiaus romų vaikų ir jaunuolių, baigiančių pagrindinio ugdymo įstaigas ir lankančių aukštąsias mokyklas; b) aukšto romų, ypač romų tautybės moterų nedarbo lygio; c) didelio skaičiaus romų,

gyvenančių netinkamomis sąlygomis, nepaisant sėkmingų pastangų išskeldinti romų šeimas iš Kirtimų mikrorajono; ir d) mažesnio už vidurkį romų, turinčių privalomąjį sveikatos draudimą, skaičiaus ir visuotinai prastos prieigos prie sveikatos priežiūros paslaugų. Be to, Komitetas apgailestaudamas pažymi, kad romų ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pažeidimus dar labiau sunkina stereotipai, išankstinės nuostatos ir netolerancija, lemiantys diskriminaciją užimtumo, būsto, sveikatos apsaugos ir švietimo srityse (2, 5 ir 7 straipsniai).

18. **Atsižvelgdamas į bendrąją rekomendaciją Nr. 27 (2000) dėl romų diskriminacijos, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei stiprinti pastangas integruoti romus į visuomenę pagal Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2015–2020 metų veiksmų planą. Pirmiausia Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei užtikrinti, kad šiai strategijai įgyvendinti būtų skirtas pakankamas finansavimas ir žmogiškieji ištekliai, ir garantuoti didesnę romų bendruomenės, ypač romų tautybės moterų, įsitraukimą į šios strategijos įgyvendinimą. Be to, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei:**
- a) **aktyviai kovoti su romų diskriminacija visose, ypač užimtumo ir būsto srityse, užtikrinti, kad diskriminacijos aukos galėtų pasinaudoti tinkamomis teisių gynimo priemonėmis. Siekiant kovoti su išankstinėmis nuostatomis ir stereotipais romų atžvilgiu, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei rengti mokymus romų teisių tema teisėsaugos pareigūnams ir teismų institucijų atstovams, taip pat žurnalistams. Komitetas taip pat rekomenduoja valstybei dalyvei rengti sąmoningumo didinimo kampanijas, siekiant populiarinti romų kultūrą, kovoti su išankstinėmis nuostatomis ir stereotipais romų atžvilgiu;**
 - b) **toliau dėti pastangas užtikrinti romų vaikų įtraukimą į ikimokyklinį ugdymą, remti romų vaikus ir jaunimą, kad jie įgytų privalomąjį išsilavinimą ir turėtų galimybę mokytis aukštosiose mokyklose, suteikiant paramą mokantis valstybinės kalbos ir įgyjant socialinių įgūdžių. Komitetas taip pat rekomenduoja valstybei dalyvei suteikti romų tautybės vaikinams ir merginoms profesinio mokymosi galimybes, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius. Rekomenduojama rengti sąmoningumo didinimo kampanijas – aiškinti apie išsilavinimo svarbą romų vaikams ir jauniems žmonėms ir jų šeimoms;**
 - c) **toliau dėti pastangas, kad būtų užtikrinta romų prieiga prie tinkamo būsto, įskaitant socialinį būstą ir paramą būsto nuomai, užbaigtas romų išskeldinimas iš Kirtimų. Komitetas taip pat rekomenduoja sustiprinti koordinavimo mechanizmus, kad nė vienas namas nebūtų nugriautas, kol gyventojams neužtikrintas alternatyvus būstas ar neskirta pinigine kompensacija;**
 - d) **stiprinti pastangas, užtikrinančias, kad romai, ypač romų tautybės moterys, turėtų prieigą prie tinkamos sveikatos apsaugos sistemos, taip pat rengti tikslines sąmoningumo didinimo kampanijas – aiškinti apie galimas sveikatos priežiūros paslaugas ir privalomojo sveikatos draudimo reikalavimus.**

Tautinių mažumų įstatymas

19. **Suprasdamas tautinių mažumų klausimo sudėtingumą ir visapusiško bei išsamaus dialogo būtinybę, Komitetas apgailestauja, kad nepaisant didelio skaičiaus tautinių mažumų valstybėje dalyvėje ir kelių įstatymo projektų, parengtų nuo 2010 m., kai baigė galioti ankstesnis įstatymas, vis dar nėra visapusiškos teisinės sistemos, kuri užtikrintų valstybėje dalyvėje gyvenančių tautinių mažumų teises (2 straipsnis).**
20. **Siekdamas užtikrinti visų tautinių mažumų teisių apsaugą, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei paspartinti išsamaus tautinių mažumų įstatymo projekto parengimą**

ir priėmimą. Be to, Komitetas pataria valstybei dalyvei užtikrinti, kad rengiant įstatymo projektą būtų konsultuojamasi su įvairių tautinių mažumų atstovais.

Prieglobsčio prašytojai

21. Komitetui kelia susirūpinimą pranešimai apie tai, kad prieglobsčio prašytojams nebuvo leista atvykti į valstybės dalyvės teritoriją arba nesuteikta galimybė pradėti prieglobsčio procedūrą, pasinaudoti teisininko paslaugomis. Be to, Komitetas susirūpinęs dėl to, kad valstybės dalyvės pabėgėlių priėmimo centrų pajėgumų vis dar nepakanka, kad atvykusiems naujiems prieglobsčio prašytojams, ypač šeimoms su vaikais, būtų sudarytos tinkamos apgyvendinimo sąlygos. Komitetas susirūpinęs dėl to, kad į prieglobsčio prašytojų pažeidžiamumą arba specialiuosius poreikius neatsižvelgiama sistemingai, o moterims ir mergaitėms nesukuriama saugių erdvių (2 ir 5 straipsniai).
22. **Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei:**
- a) **užtikrinti, kad sienos apsaugos pareigūnai įleistų į Lietuvos teritoriją prieglobsčio prašančius asmenis, juos užregistruotų, nedelsdami praneštų apie juos prieglobsčio institucijoms ir suteiktų jiems galimybę pasinaudoti teisininko paslaugomis, jei to prašoma;**
 - b) **atlikti veiksmingą ir nešališką pirmiau nurodytų atvejų tyrimą;**
 - c) **didinti pabėgėlių priėmimo centrų pajėgumus ir plėtoti bendruomeninio prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo galimybes;**
 - d) **sistemingai užtikrinti, kad prieglobsčio prašytojams siūlomi būsto sprendimai atitiktų jų specialiuosius poreikius, būtų įvertintas kiekvieno asmens pažeidžiamumas, ypač daug dėmesio skiriant nelydimiems ar nuo šeimos atskirtiems nepilnamečiams ir kankinimų bei lytinio smurto aukoms, be to, kiekviename pabėgėlių priėmimo centre turi būti įrengtos saugios erdvės moterims ir mergaitėms.**

Pabėgėlių ir papildomos apsaugos gavėjų integracija

23. Palankiai vertindamas priemones, numatytas Užsieniečių integracijos į visuomenę 2018–2020 metų veiksmų plane, Komitetas reiškia susirūpinimą dėl to, kad pabėgėliai ir papildomos apsaugos gavėjai vis dar patiria sunkumų norėdami visiškai integruotis į visuomenę. Komitetas taip pat susirūpinęs dėl to, kad tarptautinės apsaugos gavėjai ir toliau susiduria su išankstinėmis nuostatomis ir kenčia dėl diskriminacijos prieglobsčio srityje, o jų integracijai palengvinti skiriamos finansinės paramos dydis iš esmės riboja jų galimybes rinktis būstą (2 ir 5 straipsniai).

24. Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei:

- a) **užtikrinti, kad kiekvienas pabėgėlis ir papildomos apsaugos gavėjas galėtų pasinaudoti atitinkamomis integracijos priemonėmis, įskaitant išsilavinimą, mokymą ir įdarbinimą;**
- b) **toliau kovoti su ksenofobija ir neigiamu požiūriu į migrantus būsto srityje ir užtikrinti, kad šių grupių diskriminacijos atvejai būtų tinkamai registruojami ir nagrinėjami;**
- c) **apsvarstyti galimybes padidinti finansinės paramą ir pailginti jos trukmę asmenims, tarptautinės apsaugos gavėjams, siekiant palengvinti jų prieigą prie tinkamo būsto.**

Asmenys be pilietybės

25. Komitetas susirūpinęs dėl to, kad ataskaitiniu laikotarpiu nepakankamai sumažėjo valstybėje dalyvėje registruotų asmenų be pilietybės, tarp jų ir vaikų. Pirmiausia susirūpinimą kelia tai, kad valstybėje dalyvėje gimę vaikai, kurių tėvai negali perduoti jiems savo pilietybės, turi natūralizuotis, kad gautų Lietuvos pilietybę. Be to, Komitetas apgailestaudamas pabrėžia, kad į asmenų be pilietybės statistiką įtraukiami tik asmenys be pilietybės turintys leidimą gyventi šalyje (2 ir 5 straipsniai).
26. **Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei imtis konkrečių priemonių, įskaitant ir teisėkūros priemones, siekiant sumažinti bepilietybės atvejų skaičių ir užkirsti jiems kelią, taip pat palengvinti asmenų be pilietybės, ypač gimusiųjų Lietuvoje, natūralizacijos procesą. Komitetas taip pat rekomenduoja valstybei dalyvei patobulinti asmenų be tapatybės nustatymo mechanizmą ir duomenų apie juos rinkimo tvarką, kad oficiali asmenų be pilietybės statistika apimtų ir tuos asmenis, kurie neturi leidimo gyventi šalyje.**

D. Kitos rekomendacijos

Kitų sutarčių ratifikavimas

27. **Atsižvelgdamas į visų žmogaus teisių integralumą, Komitetas ragina valstybę dalyvę apsvarstyti galimybę ratifikuoti tas tarptautines žmogaus teisių sutartis, kurios dar neratifikuotos, ypač tas, kurių nuostatos tiesiogiai susijusios su bendruomenėmis, galinčiomis patirti rasinę diskriminaciją, įskaitant Tarptautinę konvenciją dėl visų migrantų darbuotojų ir jų šeimos narių teisių apsaugos ir 2011 m. Tarptautinės darbo organizacijos priimtą Namų ūkio darbuotojų konvenciją Nr. 189.**

Deklaracija pagal Konvencijos 14 straipsnį

28. **Komitetas ragina dalyvaujančią valstybę priimti fakultatyvią deklaraciją pagal Konvencijos 14 straipsnį, kuriuo pripažįstama Komiteto kompetencija gauti ir nagrinėti atskirų asmenų skundus.**

Tolesni veiksmai priėmus Durbano deklaraciją ir veiksmų programą

29. **Atsižvelgdamas į bendrąją rekomendaciją Nr. 33 (2009) dėl tolesnių veiksmų po Durbano peržiūros konferencijos, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei perkelti Konvenciją į vidaus teisės sistemą įgyvendinti ir 2001 m. rugsėjį Pasaulinėje konferencijoje prieš rasizmą, rasinę diskriminaciją, ksenofobiją ir susijusią netoleranciją priimtą Durbano deklaraciją bei veiksmų programą, atsižvelgiant į 2009 m. balandį Ženevoje vykusios Durbano peržiūros konferencijoje priimtą išvadų dokumentą. Komitetas prašo valstybės dalyvės kitame periodiniame pranešime pateikti konkrečią informaciją apie veiksmų planus ir kitas priemones, kurių imtasi siekiant įgyvendinti Durbano deklaraciją ir veiksmų programą nacionaliniu lygiu.**

Tarptautinis Afrikos kilmės asmenų dešimtmetis

30. **Atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 68/237, kurioje Asamblėja 2015–2024 m. laikotarpį paskelbė Tarptautiniu Afrikos kilmės asmenų dešimtmečiu, ir Asamblėjos rezoliuciją 69/16 dėl Tarptautinio Afrikos kilmės asmenų dešimtmečio įgyvendinimo programos, Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei dėti pastangas,**

kad būtų įgyvendinta tinkama priemonių ir politikos programa. Komitetas prašo valstybės dalyvės kitame pranešime pateikti tikslią informaciją apie konkrečias priemones, kurių imtasi šiuo klausimu, atsižvelgiant į bendrąją rekomendaciją Nr. 34 (2011) dėl Afrikos kilmės asmenų rasinės diskriminacijos.

Konsultacijos su pilietine visuomene

31. Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei rengiant kitą periodinį pranešimą ir imantis tolesnių veiksmų, susijusių su šiomis baigiamosiomis pastabomis, tęsti konsultacijas ir stiprinti dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis, dirbančiomis žmogaus teisių apsaugos srityje, o ypač su organizacijomis, kurios kovoja su rasine diskriminacija.

Informacijos sklaida

32. Komitetas rekomenduoja pasirūpinti, kad valstybės dalyvės periodiniai pranešimai būtų lengvai prieinami ir pasiekiami visuomenei jų pateikimo Komitetui metu, o Komiteto baigiamosios išvados, susijusios su šiais pranešimais, būtų prieinamos ir visoms valstybės institucijoms, kurioms pavesta įgyvendinti Konvenciją, ir skelbiamos Užsienio reikalų ministerijos interneto puslapyje valstybine ir prireikus kita dažniausiai vartojama kalba.

Bendrasis pagrindinis dokumentas

33. Komitetas ragina valstybę dalyvę atnaujinti 1998 m. spalio 1 d. pagrindinį dokumentą, vadovaujantis Suderintomis pranešimų pagal tarptautines žmogaus teisių sutartis teikimo gairėmis, ypač tomis, kurios reglamentuoja bendrąjį pagrindinį dokumentą (HRI/GEN/2/Rev. 6, chap. I) ir kurios patvirtintos žmogaus teisių sutarčių priežiūros institucijų 5-ajame posėdyje 2006 m. birželio mėn.. Atsižvelgdamas į Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 68/268, Komitetas ragina valstybę dalyvę laikytis tokiems dokumentams nustatyto 42 400 žodžių apribojimo.

Tolesni veiksmai po baigiamųjų pastabų

34. Remdamasis Konvencijos 9 straipsnio 1 dalimi ir savo veiklos taisyklių 65 taisykle, Komitetas prašo valstybės dalyvės per vienus metus nuo šių baigiamųjų pastabų priėmimo pateikti informaciją apie šių baigiamosiose pastabose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą: 12 (Kova su neapykantos nusikaltimais), 20 (Tautinių mažumų įstatymas) ir 22 (Prieglobsčio prašytojų priėmimas).

Ypatingos svarbos rekomendacijos

35. Komitetas prašo valstybės dalyvės atkreipti dėmesį į šias ypatingos svarbos rekomendacijas: 14 (Rasiniai nusikaltimai), 18 (Romų situacija) ir 26 (Asmenys be pilietybės) ir kitame periodiniame pranešime pateikti išsamią informaciją apie konkrečias priemones, kurių imtasi šioms rekomendacijoms įgyvendinti.

Kito periodinio pranešimo rengimas

36. Komitetas rekomenduoja valstybei dalyvei pateikti vienuoliktąjį, dvyliktąjį ir tryliktąjį periodinius pranešimus kaip vieną dokumentą iki 2023 m. sausio 9 d., atsižvelgiant į pranešimų rengimo gaires (CERD/C/2007/1), kurias Komitetas priėmė

71-ojoje sesijoje, ir atsakant į visus klausimus, pateiktus šiose baigiamosiose pastabose. Atsižvelgdamas į Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 68/268, Komitetas ragina valstybę dalyvę laikytis periodiniam pranešimui taikomo 21 200 žodžių apribojimo ir bendrajam pagrindiniam dokumentui taikomo 42 000 žodžių apribojimo.